

Specializuoti teismai - Slovėnija

Esta p gina es una versi n realizada por traducci n autom tica. No hay garant a de que sea de calidad.

Šiame skyriuje pateikiama informacija apie specializuotų teismų veiklą Slovėnijoje.

Darbo ginčų teismai ir Pirmosios instancijos socialinis teismas

Pagal teisės aktų nuostatas darbo teismai turi jurisdikciją spręsti dėl individualių ir kolektyvinių darbo ginčų, o socialiniai teismai turi jurisdikciją spręsti socialinius ginčus.

Pirmosios instancijos darbo teismai ir pirmosios instancijos socialinis teismas nagrinėja bylas pirmąja instancija. Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas (Višje delovno in socialno sodišče) nagrinėja skundus dėl darbo teismų ir socialinių teismų pirmąja instancija priimtų sprendimų, o skundus dėl Aukštesniojo darbo ir socialinio teismo priimto sprendimų ir prašymus juos peržiūrėti nagrinėja Slovėnijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas.

Darbo ginčų teismas turi jurisdikciją spręsti šiuos **individualius** darbo ginčus:

- dėl darbo santykių sudarymo, egzistavimo, trukmės ir nutraukimo;
- dėl teisių, pareigų ir įsipareigojimų pagal darbo santykius tarp darbuotojų ir darbdavių ar jų teisių perėmėjų;
- darbuotojų teisių ir pareigų, kylančių dėl darbuotojų ir klientų santykių, sutartys sudaromos pagal darbuotojų ir klientų sudarytą sutartį;
- tarp darbdavio ir kandidato dėl įdarbinimo procedūrų;
- dėl teisių ir įsipareigojimų, kylančių iš pramoninės nuosavybės, dėl kurių susitarė darbuotojas ir darbdavys remdamasis darbo santykiais;
- dėl jaunesnių nei 15 metų amžiaus vaikų ėmimo, gamybinę praktiką atliekančių asmenų, mokinių ir studentų,
- dėl personalo stipendijų, skiriamų tarp darbdavių ir mokinių arba studentų;
- dėl savanoriško bandomojo laikotarpio rezultatų;
- kaip nurodyta teisės aktuose.

Darbo teismas taip pat kompetentingas priimti sprendimą bylose, kuriose draudimo bendrovė yra bendraatsakovė nagrinėjant ginčą dėl žalos atlyginimo, jei šios bylos patenka į jo jurisdikciją.

Darbo ginčų teismas turi jurisdikciją spręsti šiuos **kolektyvinius** darbo ginčus:

- tarp kolektyvinio susitarimo šalių arba susitarimo šalių ir trečiojo asmens susitarimas dėl kolektyvinės sutarties galiojimo ir vykdymo;
- dėl kompetencijos vesti kolektyvines derybas;
- dėl kolektyvinių sutarčių atitikties įstatymams, kolektyvinių sutarčių tarpusavio atitikties ir darbdavio bendrųjų teisės aktu atitikties teisės aktams ir kolektyviniams susitarimams;
- streikų ir kitų kolektyvinių veiksmų teisėtumo klausimu;
- darbuotojų dalyvavimą valdant;
- profesinių sąjungų kompetencijos, susijusios su darbo santykiais;
- dėl sprendimų dėl profesinių sąjungų reprezentatyvumo;
- kaip nurodyta teisės aktuose.

Socialinis teismas turi jurisdikciją spręsti šiuos socialinius ginčus:

1. pensijų ir invalidumo draudimo srityje:

- o teisė į privalomą pensijų ir invalidumo draudimo sistemą ir iš jos,
- o teisė į privalomąją papildomo pensinio draudimo sistemą ir iš jos,
- dėl įmokų už privalomąjį pensijų ir invalidumo draudimą ir privalomojo papildomo pensijų draudimo įmokų;
- dėl statuso, kuriam privalomas įtraukimas į papildomo pensijų draudimo schemą, nustatymo ar panaikinimo;
- dėl savanoriško įtraukimo į privalomojo nedarbo draudimo schemą ir šio draudimo įmokų mokėjimo;
- dėl pensijų draudimo stažo pripažinimo ir „išpirkimo“;
- dėl teisių į valstybinę pensiją;
- susijusius su oficialiais registrais.

2. sveikatos draudimo srityje:

- dėl teisių į privalomąjį sveikatos draudimą ir už šio draudimo įmokų mokėjimą;

3. Užimtumo ir užimtumo draudimo srityje:

- dėl teisės į privalomą nedarbo draudimą ir jo mokėjimo bei įnašų už tą garantiją mokėjimo,
- dėl savanoriško įtraukimo į privalomą nedarbo draudimą ir įmokų už šį draudimą mokėjimo;
- išlaidoms, susijusioms su stipendijomis, kurių skyrimas priklauso nuo turto sąrašo, ir talentingiems žmonėms skirtoms stipendijoms;
- paskoloms, suteiktoms tyrimams remiantis garantijomis ir subsidijuojamomis palūkanų normomis, kurių atžvilgiu lemiamas veiksnys yra turto inventoriniai sąrašai;

4. tėvų apsaugos ir šeimos išmokų srityje:

- dėl teisės į vaiko priežiūros draudimą ir jo mokėjimo bei įmokų už tokį draudimą mokėjimo,
- dėl teisių į išmokas šeimai;

5. socialinių išmokų srityje:

- dėl socialinės apsaugos išmokų;
- kalbant apie teises į socialines išmokas pagal įvairias išlaidų kategorijas, jei tikslas – išspręsti ieškovo socialinės apsaugos padėtį ir jei turto inventoriniai sąrašai yra lemiami pripažįstant teisę į tokią naudą.

Socialinis teismas taip pat kompetentingas nagrinėti tokius pirmiau nurodytų sričių socialinius ginčus:

- dėl netinkamai gautų lėšų grąžinimo;
- dėl kompensacijos už žalą, kurią pareigūnas ar valdžios institucija padarė apdraustajam arba socialinės apsaugos gavėjui arba dėl draudimo įstaigos patirtos žalos įstaigai, susijusiai su draudimo santykiais, arba dėl naudojimosi socialinės apsaugos teisėmis.

Socialinio teismo jurisdikcijai taip pat priklauso įstatyme nurodyti socialiniai ginčai.

Slovėnijos Respublikos pirmosios instancijos teismai yra:

- Celje darbo teismas, įsikūręs Celje, kurio jurisdikcijai priklauso Celje apylinkės teismų teritorija;
- Koperio darbo teismo Koperio teritorijoje, kurios jurisdikcijai priklauso Koperio ir Nova Goricos apygardų teismai;
- Liublianoje įsikūręs Darbo ir socialinių reikalų teismas, kurio jurisdikcijai priklauso priimti darbo ginčus Kranj, Krško, Liublianos ir Novo mesto teisminių institucijų teritorijoje ir priimti sprendimus dėl socialinių ginčų Slovėnijos Respublikos teritorijoje;
- Maribore įsikūręs Mariboro darbo teismas, turintis jurisdikciją Mariboro, Murska Sobotos, Ptujaus ir Slovenj Gradeco apylinkių teismų teritorijoje.

Pirmosios instancijos teismai sprendžia dėl darbo ginčų teismo buveinėje, nebent būtų patikslinta, kad jie turi priimti sprendimus išorės padaliniuose.

Darbo ir socialinių ginčų srityje Pirmosios instancijos teismas raginamas priimti sprendimą kolegijoje, kurią sudaro **kolegijos** pirmininkas ir du vertinimo komisijos nariai, kaip narys, iš kurių vienas turi būti išrinktas iš kandidatų, kurie yra darbuotojai, sąrašo, ir dėl kandidatų į darbdavius ar institucijas sąrašo.

Vienas teisėjas priima sprendimą dėl individualaus darbo ir socialinių ginčų dėl turtinių reikalavimų, jei ginčijamo straipsnio vertė neviršija 40,000 EUR. Sprendimą dėl tam tikrų svarbių klausimų turi spręsti individualus teisėjas, neatsižvelgiant į ginčo dalyko vertę, pvz., individualius darbo ginčus, susijusius su darbo sutarties sustabdymu, teismo darbu, viršvalandžiais, pertraukomis, poilsio ir atostogomis ir kitu darbo ne darbo laiku atveju, pareiga dirbti dėl išimtinių aplinkybių, drausminių sankcijų, laikino darbo sustabdymo dėl drausminės procedūros pradėjimo ir laikino pakeitimo, socialinių ginčų dėl teisės į priežiūros pašalpą, teisės į invalidumo pašalpą dėl fizinio sveikatos sutrikimo ir dėl teisės į gydomąjį gydymą.

Aukštasis darbo ir socialinis teismas

Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas nagrinėja apeliacinius skundus dėl darbo teismų ir socialinio teismo sprendimų. Slovėnijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas nagrinėja apeliacinius skundus dėl Aukštesniojo darbo ir socialinio teismo sprendimų ir juos peržiūri.

Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas yra įsikūręs Liublanoje.

Aukštesnysis darbo ir socialinis teismas bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija.

Slovėnijos Respublikos administracinis teismas

Slovėnijos Respublikos administracinis teismas turi jurisdikciją nagrinėti administracinį ginčą pagal Administracinių ginčų įstatyme nustatytus metodus ir procedūras.

Administraciniame ginče užtikrinama teisminė fizinių asmenų ir organizacijų teisių ir teisėtų interesų apsauga valstybės, vietos valdžios institucijų ir viešuosius įgaliojimus turinčių subjektų sprendimų ir veiksmų atžvilgiu.

Administraciniame ginče Bendrasis Teismas:

- spręsti dėl įsigaliojusių administracinių teisės aktų, kuriais pažeidžiami teisėti ieškovo interesai, teisėtumo;
- spręsti dėl individualių aktų ir veiksmų, kuriais žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės, teisėtumo, nebent užtikrinama kitokia tinkama procedūra;
- taisyklė dėl valdžios institucijų aktų, kuriais reglamentuojami individualūs santykiai, teisėtumo
- valstybės ir vietos valdžios institucijų tarpusavio ginčus, vietos valdžios institucijų tarpusavio ginčus ir ginčus tarp jų ir valdžios institucijų turėtojų, su sąlyga, kad tai numatyta įstatyme arba nėra jokios kitos teisinės apsaugos, numatytos Konstitucijoje arba įstatymuose,
- ji sprendžia dėl kitų aktų teisėtumo, jei tai numatyta įstatyme.

Administraciniame ginče Slovėnijos Respublikos administracinis teismas pirmąją instanciją priima sprendimą. Tačiau Slovėnijos Respublikos Aukščiausiasis Teismas priima sprendimą dėl skundo arba dėl pirmojo administracinio ginčo sprendimo peržiūrėjimo.

Slovėnijos Respublikos administracinio teismo centrinė būstinė yra Liublanoje.

Administracinis teismas priima sprendimą **jo buveinėje ir šiuose vietos skyriuose**:

- Celje departamento Celje municipalinis skyrius;
- Nova Goricos departamento sritis, į kurią patenka Koperio aukštesnysis teismas;
- Mariboro departamentas, atsakingas už Maribore esančio Aukštojo teismo taikymo sritį.

Administracinis teismas bylas nagrinėja trijų teisėjų kolegija, išskyrus įstatymais nustatytus atvejus, kai bylą nagrinėja vienas teisėjas.

Aukščiausiasis Teismas sprendžia dėl to, kad vienas teisėjas nutraukė bylos nagrinėjimą, dėl apeliacinių skundų ir audito trijų teisėjų kolegijoje, dėl jurisdikcijos kolizijos tarp Administracinio teismo ir Bendrojo Teismo arba, iš trijų teisėjų kolegijos, dėl jurisdikcijos kolizijos tarp Administracinio teismo ir Aukščiausiojo Teismo penkių teisėjų kolegijoje.

Teisės duomenų bazės

Daugiau informacijos apie Slovėnijos teismus galima rasti [oficialioje Slovėnijos Respublikos Aukščiausiojo Teismo interneto svetainėje](#).

Susijusios nuorodos

[Darbo ginčų teismai](#)

[Slovėnijos Respublikos administracinis teismas](#)

Tai teksto mašininis vertimas. Šio puslapio savininkas neprisiima jokios atsakomybės dėl šio mašininio vertimo priemone išversto teksto kokybės.

Paskutinis naujinimas: 03/10/2019